

1905/03/2013

LAUSUNTO

15.8.2013

Oikeusministeriö
oikeusministerio@om.fi

Viite Lausuntopyyntönne tietosuojavaltuutetulle 25.6.2013, OM6/41/2012, OM008:00/2012

Lausuntopyyntö työryhmämietinnöstä koskien lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan tarkistamista

Toimivaltaani kuuluvan henkilötietojen käsittelyn osalta totean, että henkilötietojen käsittelyn tulee olla asiallisesti perusteltua ja vastata demokraattisen yhteiskunnan tarpeita. Viranomaistoiminnassa tapahtuva henkilötietojen käsittely ja rekisterinpito tulisi olla säädetty mahdollisimman tarkkarajaisesti lain tasolla. Pidän hyvänä sitä, että mahdollisista rikosrekisteriotteen luovutuksista Oikeusrekisterikeskuksen taholta tultaisiin säätämään rikosrekisterilaissa ja EU-rikosrekisterilaissa, nyt esitetyllä tavalla.

Pidän myös hyvänä ja perusteltuna sitä, että mietinnön lakiehdotuksessa on otettu huomioon ja lain tasolla (laki lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä) ehdotettu säädettäväksi menettelytavat koskien vapaaehtoistehtävän järjestäjän oikeuksia ja velvoitteita käsiteltäessä vapaaehtoisten rikosrekisteriotteita. Rikosrekisteriotteet sisältävät henkilöitä koskevia henkilötietolain 11 §:n tarkoittamia arkaluontoisia henkilötietoja, joiden käsittelystä on näkemykseni mukaan tarpeellista säätää laissa. Perusteltuna pidän erityisesti säännösehdotuksia 10 § koskien ilmoitusvelvollisuutta rikosrekisteriotteen pyytämisestä sekä 11 § merkintää rikosrekisteriotteen tarkastamisesta ja otteen antamisesta vapaaehtoiselle. Käytännön tilanteissa on mm. työelämässä esiintynyt epätietoisuutta ja ongelmia sen suhteen, miten ja missä tilanteissa työntekijän toimittamaa rikosrekisteriotetta on oikeus käsitellä. Asianmukaisena pidän myös lakiehdotukseen liittyviä rangaistussäännöksiä. Näillä säännösehdotuksilla turvataan siten myös vapaaehtoistyötä tekevien henkilöiden yksityisyyden suojaa ja asiassa näyttäisi otetun huomioon oikeasuhtaisuuden vaatimukset.

Totean, että tässä ehdotuksessa näyttäisi olevan esitetty sellaisia muutoksia, joilla rinnastetaan vapaaehtoistyötä tekevät henkilöt samankaltaisen menettelyn piiriin, kuin lasten kanssa työskentelevät työ- ja virkasuhteiset henkilöt. Tältä osin henkilötietojen

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00	pe 9:00-12:00

ja rikosrekisteritietojen käsittelystä on jo säädetty aiemmin laissa lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002). Tältä osin henkilötietojen käsittelyn osalta ei sinänsä tulisi uusia merkittäviä muutoksia, mutta luonnollisten henkilöiden, joiden henkilötiedoista on kyse, sekä henkilötietoja käsittelevien tahojen piiri laajentuisi aikaisemmasta.

Tietosuojavaltuutetulla ei ole tietoa siitä, miten suurta henkilömäärää em. lakiehdotus koskisi. Minulla ei ole muuta huomautettavaa tämän työryhmämietinnön ja henkilötietojen käsittelyn osalta.

Tietosuojavaltuutetun sijaisena,
vt. toimistopäällikkö

Anne Tamminen-Dahlman

Ylitarkastaja

Mia Murtomäki

Tietosuojavaltuutetun toimivallasta

Henkilötietolain (523/1999) 38 §:n 1 momentin mukaan tietosuojavaltuutettu antaa henkilötietojen käsittelyä koskevaa ohjausta ja neuvontaa sekä valvoo henkilötietojen käsittelyä tämän lain tavoitteiden toteuttamiseksi ja käyttää päätösvaltaa siten kuin tässä laissa säädetään.

Henkilötietolain 40 §:n 1 momentin mukaan tietosuojavaltuutetun on edistettävä hyvää tietojenkäsittelytapaa sekä ohjein ja neuvoin pyrittävä siihen, ettei lainvastaista menettelyä jatketa tai uusita. Tarvittaessa tietosuojavaltuutetun on saatettava asia tietosuojalautakunnan päätettäväksi taikka ilmoitettava syytteeseen panoa varten.

Tietosuojavaltuutettu valvoo yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain (työelämän tietosuojalaki) (759/2004) 22 §:n mukaan lain noudattamista yhdessä työsuojeluviranomaisten kanssa.

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00	pe 9:00-12:00